

РАДА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ інформує:

Україна активно інтегрується у світову спільноту, тому з кожним роком усе більшого значення набуває аналіз рейтингового статусу нашої держави.

Як відомо, рейтингові індикатори є важливим інформаційним джерелом для ділових та офіційних кіл і можуть вказувати на ключові проблеми, які перешкоджають гармонічному розвитку країни. Крім цього, вони надзвичайно корисні для перспективного планування, оскільки вказують на ключові перепони, які стримують надходження інвестицій і розвиток конкурентоспроможності.

Рейтинги й показники, які використовуються для їх розрахунку, можуть **застосовуватись для:**

- **стеження за позицією** країни по відношенню до інших держав (завжди важливо знати, яке місце у глобальному контексті відводять країні міжнародні експерти, об'єднання та організації, навіть якщо є суперечності щодо правомірності використання деяких із мірил – особливо будь-яких "м'яких" критеріїв чи сприйняття);
- **установлення пріоритетів** (завдяки розумінню відносних сильних і слабких сторін інвестиційного клімату країни, з точки зору іноземних експертів, можна встановити саме такі пріоритети економічної політики, які допоможуть ефективніше використати сильні сторони і пом'якшити вплив негативних факторів);
- **обчислення** (завдяки використанню показників, що стосуються рейтингів конкурентоспроможності країни, можна легше оцінити ефективність політичних ініціатив щодо поліпшення загального інвестиційного клімату);

РАДА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ

МІМ, вул. Шулявська 10/12В
Тел: 585-02-65, факс: 585-02-67
email: info@compete.org.ua

СЛОВНИК

"Конкурентоспроможність – це вміння в умовах вільного та справедливого ринку виробляти товари й послуги, що відповідають стандартам міжнародних ринків, і у той же час підтримувати й підвищувати рівень реальних прибутків своїх громадян у довгостроковому періоді".

Зведений індекс конкурентоспроможності – комплексний показник порівняльної конкурентоспроможності країн, розрахований на базі комбінацій відносних величин ряду статистичних показників.

Джерело: Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР).

- **аргументування** (розуміння того, як сильні й слабкі моменти сприймаються зі сторони, може дати цінні орієнтири щодо розробки більш дієвих стратегій рекламування та інформування).

У нашому виданні розглядається один із таких показників **"Індекс конкурентоспроможності"**.

Конкурентоспроможність трактують як обумовлене економічними, соціальними, політичними чинниками стійке положення країни,

регіону або товаровиробника на внутрішньому й зовнішньому ринку. В умовах відкритої економіки це поняття може бути також визначене як спроможність країни, регіону, господарства протистояти міжнародній конкуренції на власному ринку і ринках "трегів країн".

Оцінка конкурентоспроможності національної економіки стосується насамперед можливостей національних виробників конкурувати на внутрішньому й зовнішніх ринках із виробниками інших країн, а отже, найбільш об'єктивними у цьому аспекті є порівняльні оцінки української економіки у рейтингах міжнародних організацій.

Чотири компоненти, які створюють передумови конкурентної переваги країни на міжнародному ринку:

- **Факторні умови**, тобто ті конкретні фактори (наприклад, кваліфікаційна робоча сила чи інфраструктура), які потрібні для успішної конкуренції у певній галузі.
- **Умови попиту на внутрішньому ринку**.
- **Рівень розвитку споріднених і підтримуючих галузей**, тобто наявність чи відсутність у країні родинних галузей і галузей, що підтримують, конкурентоспроможність на міжнародному ринку.
- **Бізнес-середовище**, тобто умови, що визначають у країні процес створення та управління фірм, і характер існуючої на внутрішньому ринку конкуренції.

"Золоті правила", дотримуючись яких, країна досягне підвищення чи збереження своєї конкурентоспроможності:

1. Стабільне й передбачене законодавство.
2. Гнучка структура економіки.
3. Спрямування інвестицій у традиційну й технологічну інфраструктуру.
4. Стимулювання приватних заощаджень і внутрішніх інвестицій.
5. Підвищення агресивності експорту поряд із залученням прямих іноземних інвестицій.

ЦИТАТА

М. Портер, професор Інституту по стратегії й конкурентоспроможності Гарвардської школи бізнесу:

"Саме національна конкурентоспроможність, визначає успіх чи неуспіх у конкретних галузях виробництва й те місце, яке країна займає у системі світового господарства. Національна конкурентоспроможність визначається здатністю промисловості постійно розвиватись і виробляти інновації. Спочатку національні компанії досягають конкурентних переваг, змінюючи основу, на якій вони конкурують. Утримати ж їм перевагу дозволяє постійне удосконалення товару, способу виробництва та інших факторів, причому так швидко, щоб конкуренти не змогли їх наздогнати й перегнати.

Конкуренція – це не рівновага, а постійні зміни. Удосконалення та оновлення галузі – безперервний процес. Тому в основі пояснення конкурентної переваги країни лежить роль країни базування у стимулюванні оновлення й удосконалення (тобто у стимулюванні виробництва інновацій). Таким чином, виявляється, що процес створення й підтримання конкурентоспроможності досить локалізований. Розбіжності в економіці країн, у їх культурі, населенні, інфраструктурі, управлінні, національних цінностях і навіть у історії – все це у тій чи іншій мірі впливає на конкурентоспроможність національних компаній. Не дивлячись на всезростаюче значення глобалізації, національна конкурентоспроможність визначається набором факторів, які залежать від конкретних, локальних умов."

6. Покращення якості, оперативності й прозорості управління та адміністрування.
7. Гармонійність заробітної плати, продуктивності праці й податків.
8. Скорочення розриву між розміром мінімальної та максимальної зарплат, укріплення середнього класу.

ПІДРАХУНОК РЕЙТИНГУ ІНДЕКСА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
(Міжнародний інститут менеджменту та розвитку)

9. Збільшення інвестицій в освіту, особливо середню, а також у неперервне підвищення кваліфікації працюючих.
10. Гармонічний розвиток у напрямку глобалізації економіки з урахуванням національних особливостей і переваг (тобто поряд з усвідомленням приналежності до світового співтовариства повинна існувати національна ідея, національне самовизначення).

Підходи до оцінки конкурентоспроможності:

- **ресурсний** (технології, наявність капіталу для внутрішнього й зовнішнього інвестування, чисельність і кваліфікація трудових ресурсів, наявність природних ресурсів, економіко-географічне положення);
- **факторний** (моніторинг зміни позицій країни, регіону на міжнародних ринках залежно від рівня розвитку економіки, що оцінюється реальним використанням чинників економічного росту);
- **рейтинговий** (інтеграційна оцінка стану економіки за системою показників).

Як розраховується Індекс конкурентоспроможності?

Спроби провести порівняння конкурентоспроможності на макrorівні між країнами – конкурси конкурентоспроможності – включають такі ініціативи як **Світовий щорічник конкурентоспроможності** (World Competitiveness Yearbook (WCY) Міжнародного інституту менеджменту і розвитку (International Institute for Management and Development (IMD) та **Глобальний звіт конкурентоспроможності** (Global Competitiveness Report) Всесвітнього економічного форуму (World Economic Forum (WEF)). Ці два найвідоміших дослідницьких центри щорічно публікують своє бачення здібності країн виживати у глобальному економічному середовищі. Обидва видання являють собою дослідження кількох десятків країн на основі вивчення цілого ряду критеріїв, покликаних визначити ступінь конкурентоспроможності кожної з цих країн та класифікувати розглянуті держави у відповідності з отриманими результатами. Не див-

лячись на наявну схожість мети, Глобальний звіт конкурентоспроможності та Світовий щорічник конкурентоспроможності відрізняються за методами збирання інформації та опрацювання даних, що призводить до певних розбіжностей при отриманні кінцевого результату.

Міжнародний інститут менеджменту і розвитку при дослідженні рейтингу намагається мінімізувати суб'єктивний фактор та максимально збільшує кількість об'єктивних критеріїв оцінки. Кількість їх кожен рік змінюється, оскільки автори намагаються використовувати найбільш сучасні наукові теорії та методологічні розробки. Зокрема, у 1999 році аналізувалося 246 критеріїв, у 2000 – 293, а у 2003 році вже 320 для визначення рейтингу 49 країн, із них 30 країн-членів ОЕСР і 19 країн з новою та перехідною економікою. Враховуючи те, що IMD включає у свій список тільки ті держави, які мають дані для обчислення всіх критеріїв, у цьому дослідженні рейтинг України не розглядається.

Усі критерії у цьому дослідженні об'єднані у вісім груп:

- національна економіка;
- інтернаціоналізація;
- уряд;
- фінанси;
- інфраструктура;
- менеджмент;
- наука й технології;
- люди.

З 1986 р. використовується спеціальний метод підрахунку результатів, при якому вага кількісних даних складає 1, у той час як вага так названої якісної інформації – 0,66. Таким чином, вагою даних опитування є одна третина усієї ваги, що сприяє обмеженню впливу визначеної мінливості й мінливості, властивих опитуванню суспільної думки.

Національна конкурентоспроможність у дослідженні **Всесвітнього економічного фо-**

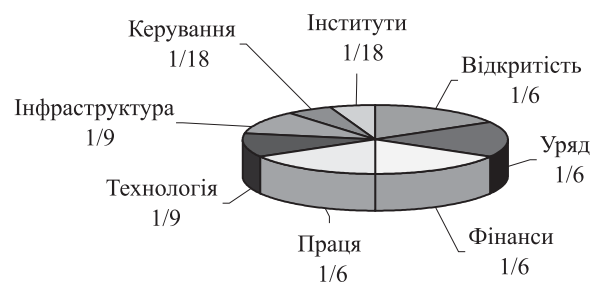
руму визначається з погляду перспектив середньострокового (п'ять років) економічного росту і трактується як "здатність підтримувати стійкі темпи росту реального прибутку на душу населення, що вимірюється темпами росту валового внутрішнього продукту у розрахунку на душу населення у постійних цінах". Методика розрахунку будується на аналізі економічних показників та на результатах опитування близько 5000 керівників компаній в усьому світі. Серед країн, включених до цього рейтингу, є й Україна.

Індекс конкурентоспроможності країни визначається як середнє зважене від восьми субіндексів, що представляють вісім основних чинників, кожний з яких має відповідну вагу, підтверджену результатами регресійного аналізу.

Найбільш висока питома вага надана чотирьом чинникам, серед яких:

- **Відкритість.** Цей чинник вимірює ступінь інтеграції у світову економіку, виражену через експортну орієнтацію виробництва і ступінь лібералізації зовнішньої торгівлі й інвестицій.
- **Уряд.** Чинник характеризує роль уряду, вплив фіскальної політики (податкової політики і політики держвитрат), ступінь втручання держави у економіку та якість роботи урядових служб.
- **Фінанси.** Роль фінансових ринків у оптимізації співвідношення між споживанням і заощадженням, ефективність фінансових посередників при направленні заощад-

Питома вага чинників

жень у виробничі інвестиції, стабільність головних фінансових інститутів, кредитні рейтинги міжнародних агентств.

- **Праця.** Якість трудових ресурсів, ефективність і гнучкість ринків праці. Трудове законодавство. Оплата праці. Ступінь впливу трудових колективів на рівень заробітної плати.

Питома вага кожного з перерахованих чинників складає у частках одиниці – 1/6, а всі разом оцінюються у 2/3. Інші чотири чинники мають відносно меншу питому вагу (усього 1/3):

- **Технологія.** Припускає умови розвитку науково-технічного рівня, ефективність впровадження іноземної технології (використання ліцензій, трансферт-технологій через іноземні інвестиції), рівень технології, досягнутий у країні, комп'ютери-зація.
- **Інфраструктура.** Рівень розвитку й якість транспортної системи, мережі телекомунікацій, енергопостачання, складське господарство і розподільна мережа, капіталовкладення інфраструктуру, інформаційна і наукова інфраструктура.
- **Керування.** Якість менеджменту в бізнесі, включаючи конкурентні стратегії, розвиток продукту, контроль якості, керування фінансовими операціями корпорацій, керування кадрами і маркетинг.
- **Інститути.** Цей чинник порівнює країни за ступенем надійності правових і суспільних інститутів, включаючи гарантії виконання законів і захист прав власника. Діяльність цих інститутів створює основу для підтримки сучасної, конкурентної ринкової економіки, для стимулювання трудової й інноваційної мотивації у суспільстві.

Відносно менший внесок останніх чотирьох чинників пов'язаний з труднощами

кількісної оцінки цих чинників, а також із тим, що їхній вплив виявляється у більш тривалій перспективі.

Різниця між Доповіддю по глобальній конкурентоспроможності та Щорічником світової конкурентоспроможності переважно полягає у тому, що Щорічник використовує, як згадувалося вище, дві третини кількісної інформації (так званих показників конкурентоспроможності, що вимірюються) й третину показників спеціального дослідження, що не підлягають звичайному підрахунку, в той час як Всесвітній економічний форум спирається в своїй Доповіді передусім на дані дослідження, надаючи великого значення суб'єктивному аспекту й думці спеціалістів, яких опитували.

Існують й інші підходи до визначення поняття міжнародної конкурентоспроможності. Наприклад, журнал "Euromoney", який щорічно публікує рейтинги 180 країн світу, розглядає конкурентоспроможність як їхню економічну можливість розплачуватися за отримані позикові засоби. Рівень конкурентоспроможності розраховується по 100-бальній шкалі. При проведенні підсумкових розрахунків автори рейтингу розглядають декілька чинників:

- 1) **політичний ризик** – показник, що включає у себе можливість неплатежів по поставках товарів і наданню послуг, невіплати по показниках, (фінансових зобов'язаннях, дивідендах, неможливості репатріації вкладених капіталів);
- 2) **економічні перспективи країни**, обумовлені на основі прогнозів розвитку економіки на наступні два роки;
- 3) **показник зовнішньої заборгованості**, що враховує відношення сумарного боргу країни до ВВП, відношення боргу до суми експорту і сальдо платіжного балансу по поточних операціях до ВВП;
- 4) **борг** у зв'язку з дефолтом, або у зв'язку з реструктуризацією боргу;

- 5) **кредитний рейтинг**, або рейтинг платоспроможності за кредитними борговими зобов'язаннями, заснований на даних, наданих головними світовими рейтинговими компаніями;
- 6) **доступ до банківських ресурсів** – процентне відношення приватних, довгострокових, негарантованих позик до ВВП;
- 7) **доступ до короткострокових фінансових ресурсів**;
- 8) **доступ на ринки капіталів**;
- 9) **надання форфейтингових послуг**.

Короткий аналіз рейтингу України та інших країн у Глобальних звітах конкурентоспроможності Всесвітнього економічного форуму (WEF).

Як відомо, місце країни у рейтингах конкурентоспроможності є важливим індикатором міжнародного іміджу країни у очах експертів та ділових кіл. Саме тому, Всесвітній економічний форум кожного року оприлюднює доповідь про конкурентоспроможність різних країн світу. Як зазначають автори доповіді, результати цих досліджень допомагають виявити сильні й слабкі місця у розвитку кожної країни. Цей дослідницький та видавничий проект найбільш авторитетний у світі протягом 25 років.

Світове співтовариство постійно розвивається, тому протягом цього часу змінювались погляди на принцип формування, підходи та методи визначення рейтингу конкурентоспроможності та, крім того, змінювалась кількість країн, які досліджувались.

Нижче наведено огляд глобальних звітів конкурентоспроможності WEF за останні 4 роки, а також надано їх аналіз.

2001

Рейтинг конкурентоспроможності у **2001 році** охоплював **75 країн** та обчислювався на основі широкого спектра економічних даних і

результатів опитів 4600 керівників компаній (Табл. 1 у Додатку).

За основу бралися відомості про макроекономічну стабільність у країні, якість законодавства і регулюючих норм, рівень розвитку технологій. Оцінку конкурентоспроможності було зроблено по двох показниках:

- **індекс поточної конкурентоспроможності** (*Current Competitiveness Index – CCI*);
- **індекс перспективної конкурентоспроможності** (*Growth Competitiveness Index – GCI*).

Перший оцінює конкурентоспроможність країни на момент проведення досліджень, другий – у 5-річній перспективі.

Рейтинг України у 2001 році:

Враховуючи відносно невелику кількість країн, досліджених у 2001 році, показники нашої держави були невисокими. Проте, складові індексу перспективної конкурентоспроможності (**63 місце**) є досить непоганими, особливо у порівнянні з індексами громадських інститутів і макроекономічного середовища (відповідно **71 і 73 місце**), що у результаті дозволило Україні посісти у загальному рейтингу лише **69 місце**.

Достатньо непоганими були визнані також два компонентних індикатори – "діяльність і стратегія компаній" і "якість національного бізнесового середовища" – (відповідно **62 і 60 місце**). Завдяки цьому у рейтингу "індексу поточної конкурентоспроможності" наша держава розташувалася на **60 місці**.

Факт на тему: Самою конкурентоспроможною країною в світі у рейтингу 2001 року стала **Фінляндія**. Вона мала на той час найвищий потенціал для інновацій у таких областях, як утворення, дослідження і розробки, інформаційні технології.

Незважаючи на непогані макроекономічні показники, **Росія** погіршила свої позиції з 52 до 58 місця у рейтингу CCI і з 54 до 63 місця – у рейтингу GCI.

2002

У 2002 році для оцінки конкурентоспроможності використовувались два показники:

- **індекс конкурентоспроможності, що зростає** (*Growth Competitive Index – GCI*);
- **індекс мікроекономічної конкурентоспроможності** (*Microeconomic Competitiveness Index – MCI*).

На основі цього індексу був складений рейтинг перспектив росту для **102 держав**.

Індекс конкурентоспроможності, що зростає (Табл. 2 у Додатку) покликаний визначити здатність національної економіки досягти стабільного економічного росту в середньостроковій перспективі, контролюючи при цьому рівень поточного розвитку економіки. Він заснований на трьох категоріях, що впливають на економічне зростання у середньостроковій і довгостроковій перспективах: *технології, державні інститути і макроекономічний клімат*.

Без технологічного прогресу країна може досягти високого рівня життя (наприклад, за допомогою нагромадження капіталу), однак не може підтримувати стабільні темпи економічного росту. До країн із більш високим рівнем економічного розвитку відносяться ті, що успішно адаптують технології, розроблені за кордоном. У найбільш економічно розвинених країнах цей процес стає важливим чинником підтримки стабільно високих темпів економічного зростання.

Факт на тему: Цей рейтинг очолили США, що випередили Фінляндію, яка посіла у рейтингу 2001 року 1 місце. Щодо країн з економікою, яка розвивається, то з них істотно поліпшили свій рейтинг Китай та Індія (33 і 48 місця відповідно) завдяки стабільному макроекономічному клімату. Позиції Росії у списку країн дещо погіршилися – вона перемістилася з 63 на 64-е місце.

У залежності від рівня технологічного прогресу країни поділили на дві групи:

1. **Високий рівень технологічного новаторства:** відносяться країни, що зареєстрували у США, принаймні, 15 патентів на 1 млн. населення. Під цей критерій потрапляє 24 країни, у яких на частку технологій доводиться приблизно 50 % загального індексу (GCI).
2. **Низький рівень технологічного новаторства:** упровадження іноземних технологій грає більш важливу роль, ніж інновації, які розробляються всередині країни.

Індекс мікроекономічної конкурентоспроможності (MCI) (Табл. 3 у Додатку) виявляє умови, що визначають рівень розвитку продуктивності праці у 80 країнах, які потрапили до рейтингу та базується на двох показниках:

- ступінь "розвитку" компаній (company sophistication);
- стан ділового клімату в країні.

На відміну від GCI цей індекс обчислюється з урахуванням мікроекономічних показників. При розрахунку індексу мікроекономічної конкурентоспроможності використовуються також дані про обсяг ВВП на душу населення.

Між ступенем "розвитку" компаній і станом ділового клімату в країні існує тісний зв'язок. Проте, у деяких країнах (до числа яких відносяться і 4 країни "великої сімки" – **Японія, Німеччина, Франція й Італія**) ступінь "розвитку" компаній високий, незважаючи на недостатньо сприятливий діловий клімат. У розвинених країнах, що мають сприятливий макроекономічний клімат, тільки мікроекономічні реформи можуть стимулювати збільшення експорту, вирішити проблеми безробіття і підвищити рівень життя завдяки стабільному економічному зростанню.

Країни, що розвиваються, істотно відстають від розвинених за рівнем мікроекономіч-

Факт на тему: Великобританія, яка у 2002 році істотно поліпшила свої позиції, (піднялася з 7 на 3 місце в рейтингу), являє приклад країни, що почала після макроекономічної консолідації проводити мікроекономічні реформи, котрі полягали у підвищенні доступу до венчурного капіталу, поліпшенні системи захисту прав інтелектуальної власності і підвищенні ефективності антимонопольного законодавства.

Рейтинг країн 2002 року очолили **США** та **Фінляндія**.

ної конкурентоспроможності. Безсумнівно, за допомогою макроекономічних і фінансових реформ, а також завдяки іноземному капіталу ці країни можуть поліпшити своє положення, однак без мікроекономічних реформ розвиток їхньої економіки не може бути стабільним.

Рейтинг України у 2002 році:

За індексом GCI Україна посіла **77 місце**. Значний вплив на її позицію справили величини субіндексів, насамперед рейтингу макроекономічного розвитку (**77 місце**, втрачено 4 пункти), рейтингу технологічності (**72 місце**, втрачено 9 пунктів) та публічності інституцій (**72 місце**, втрачено 2 пункти).

Водночас, індекс MCI є дещо кращим – **69 місце**. При цьому у рейтингу управління й стратегій компаній Україна посіла **66 місце**, а по рейтингу якості національного бізнесу **69 місце**.

2003

У рейтингу **2003 року** оцінювалися умови, які є визначними у країні для стійкого економічного росту, включаючи макроекономічні фактори, якість державних інститутів, ефективність банківської системи, рівень розвитку технологій і загальної інфраструктури. Рейтинг оцінював **102 країни** (Табл. 4 у Додатку).

Факт на тему: Перше місце у 2003 році посіла **Фінляндія**. Друге місце **США**. Проте по якості державних фінансів США посіли тільки **50 місце**. **Росія** перемістилась з **66 на 70 місце**, незважаючи на значне поліпшення макроекономічних умов і ступеня розвитку технологій, її рейтинг знизився за рахунок високого рівня інфляції, неефективної банківської системи і низьких оцінок, надаючи їй інституціональним факторам.

Згідно з оновленою у 2003 році методикою WEF, фактори, що визначають економічне зростання у середньостроковій і довгостроковій перспективі, як зазначено вище, поділені на три категорії. Індекс зростання конкурентоспроможності для країн, що не входять до переліку 25 країн – лідерів інноваційного розвитку, обраховується на основі індексів розвитку технологій, інституцій і макроекономічного середовища у однакових пропорціях.

У наступній таблиці наводяться оцінки чинників зростання конкурентоспроможності України (для забезпечення порівнянності індекси 2003 року наводяться тільки серед 80 країн, охоплених дослідженням у 2002 році).

Чинники зростання конкурентоспроможності України 2002–2003 рр.

	2003 р.	2002 р.	Зміна позиції у рейтингу
	позиція серед 80 країн світу		(2002) – (2003)
Індекс зростання конкурентоспроможності	70	74	+4
Чинники зростання конкурентоспроможності:			
Макроекономічне середовище	62	77	+15
Ефективність державних інституцій	75	72	-3
Технологічний рівень	74	72	-2

Джерело: The Global Competitiveness Report 2002-2003: <http://www.weforum.org>

Рейтинг України у 2003 році:

Серед **102** країн Україна посіла **84** місце, хоча експерти WEF у своєму звіті відзначили певні ознаки макроекономічної стабільності, що вплинуло на підвищення рейтингу кредитоспроможності. *Якщо враховувати рейтинг України тільки серед 80 країн, охоплених дослідженням у 2002 році, то він децю підвищився з 77 до 70.*

Аналіз складових індексу макроекономічного середовища показує, що Україна посіла у минулому році **42 місце** за індексом макроекономічної стабільності, **85** за індексом ефективності державних видатків і **78** за кредитоспроможністю. За показником розвитку інформаційних технологій Україна знаходиться на **70** та по трансферу технологій на **71 позиції**. *Поряд із цим, інноваційний потенціал нашої країни оцінювався досить високо – 36 місце серед 102 країн.* Але, у той же час, на ринку високих технологій Україна займає всього 0,1% (для порівняння: Німеччина – 16%, а США – 40%), що вказує на наявність великого потенціалу для розвитку нашої держави.

2004

У 2004 році WEF традиційно підготував два щорічних рейтинги: індекс конкурентоспроможності, що зростає та індекс конкурентос-

Факт на тему: Другий рік поспіль незмінною залишається *трийка лідерів* – **Фінляндія, США і Швеція.**

Серед постсоціалістичних країн найвище місце посіла **Естонія** 20 місце за GCI, 27 місце за MCI, **Угорщина** 39 та 42, **Литва** 36 та 36, **Польща** 60 та 57, **Росія** 70 та 61 відповідно.

проможності для бізнесу, або індекс мікроекономічної конкурентоспроможності. Дослідження базувалося на опитуванні більше **8700** лідерів світового бізнесу й оцінювало основні складові конкурентного середовища у **104 країнах** світу (Табл. 5 та 6 у Додатку).

Рейтинг України у 2004 році:

За глобальним індексом зростання конкурентоспроможності **Україна** знаходилася на **86 місці** з 104 країн між Венесуелою та Малаві. *За індексом ділової конкурентоспроможності* наша країна посіла **69 місце** з **104 країн** та **65 з 93 країн** між Шрі-Ланкою та Філіппінами. Погіршення рейтингу України пов'язано з розширенням переліку країн, які охоплені дослідженням, практично усі вони мають кращі показники, ніж Україна. Проте, наша держава має непогані позиції по макроекономічній стабільності, правилам прийому та звільнення працівників і впровадженню нових технологій".

Таблиця 1. Загальний рейтинг індексу конкурентоспроможності, що зростає (GCI) і поточної конкурентоспроможності (CCI) та позиції країн за його складовими критеріями (за 2001 рік)

Країна	GCI	CCI	Рейтинг функціонування та стратегії компанії	Рейтинг якості Національного ділового середовища	Країна	GCI	CCI	Рейтинг функціонування та стратегії компанії	Рейтинг якості національного ділового середовища
Фінляндія	1	1	2	1	Китай	39	47	34	41
США	2	2	1	2	Словацька Республіка	40	39	49	34
Канада	3	11	14	11	Польща	41	41	46	37
Сінгапур	4	10	15	10	Мексика	42	51	40	44
Австралія	5	9	22	7	Литва	43	49	-	-
Норвегія	6	19	24	19	Бразилія	44	30	27	32
Тайвань	7	21	20	21	Йорданія	45	44	48	38
Нідерланди	8	3	3	3	Уругвай	46	46	-	-
Швеція	9	6	6	6	Латвія	47	42	-	-
Нова Зеландія	10	20	19	20	Філіппіни	48	54	39	46
Ірландія	11	22	17	22	Аргентина	49	53	45	43
Великобританія	12	7	7	8	Домініканська Республіка	50	59	-	-
Гонконг (SAR)	13	18	21	16	Єгипет	51	45	31	40
Данія	14	8	9	9	Ямайка	52	40	-	-
Швейцарія	15	5	5	5	Панама	53	48	-	-
Ісландія	16	16	16	15	Туреччина	54	33	38	30
Німеччина	17	4	4	4	Перу	55	63	54	52
Австрія	18	13	11	13	Румунія	56	61	-	-
Бельгія	19	14	12	14	Індія	57	36	37	33
Франція	20	12	10	12	Сальвадор	58	64	54	52
Японія	21	15	8	18	Болгарія	59	68	56	54
Іспанія	22	23	23	23	В'єтнам	60	62	52	53
Корея	23	28	26	29	Шрі-Ланка	61	57	-	-
Ізраїль	24	17	18	17	Венесуела	62	66	55	55
Португалія	25	31	33	28	Росія	63	58	47	48
Італія	26	24	13	24	Індонезія	64	55	42	47
Чилі	27	29	28	27	Колумбія	65	56	44	49
Угорщина	28	26	-	-	Гватемала	66	69	-	-
Естонія	29	27	-	-	Болівія	67	75	58	58
Малайзія	30	37	32	35	Еквадор	68	72	57	57
Словенія	31	32			Україна	69	60	51	50
Маврикій	32	52	41	42	Гондурас	70	74	-	-
Таїланд	33	38	36	36	Бангладеш	71	73	-	-
Південна Африка	34	25	25	26	Парагвай	72	70	-	-
Коста Ріка	35	50	30	45	Нікарагуа	73	71	-	-
Греція	36	43	43	39	Нігерія	74	67	-	-
Чеська Республіка	37	35	35	31	Зімбabwe	75	65	50	56
Тринідад і Тобаго	38	34	-	-					

Джерело: The Global Competitiveness Report 2001–2002, World Economic Forum

Оперативна інформація науково-інноваційної сфери

Таблиця 2. Загальний рейтинг індексу конкурентоспроможності, що зростає (GCI), позиції країн за його складовими критеріями (за 2002 рік)

GCI	Країна	Технологія	Держ-інститути	Макро-клімат	GCI	Країна	Технологія	Держ-інститути	Макро-клімат
1	США	1	16	2	41	Ботсвана	61	31	48
2	Фінляндія	3	1	14	42	Уругвай	50	20	73
3	Тайвань	2	27	6	43	Коста-Ріка	37	46	43
4	Сінгапур	17	7	1	44	Латвія	29	52	55
5	Швеція	4	16	34	45	Мексика	47	58	21
6	Швейцарія	6	8	5	46	Бразилія	35	45	67
7	Австралія	9	5	4	47	Йорданія	51	40	57
8	Канада	8	9	12	48	Індія	57	59	18
9	Норвегія	10	12	7	49	Словаччина	34	53	64
10	Данія	11	2	31	50	Панама	49	55	42
11	Великобританія	15	6	16	51	Польща	36	61	54
12	Ісландія	16	3	24	52	Домініканська республіка	48	60	41
13	Японія	5	25	29	53	Намібія	59	41	66
14	Німеччина	12	14	22	54	Перу	64	49	52
15	Нідерланди	19	10	19	55	Марокко	62	56	44
16	Нова Зеландія	27	4	17	56	Колумбія	58	54	51
17	Гонконг	32	13	3	57	Сальвадор	69	48	33
18	Австрія	23	11	23	58	Хорватія	43	57	70
19	Ізраїль	7	17	62	59	Шрі-Ланка	67	42	60
20	Чілі	33	19	13	60	Ямайка	46	51	74
21	Південна Корея	18	32	10	61	Філіппіни	52	70	32
22	Іспанія	24	26	15	62	Болгарія	56	47	75
23	Португалія	13	21	40	63	Аргентина	44	66	65
24	Ісландія	31	18	9	64	Росія	66	65	35
25	Бельгія	22	22	26	65	В'єтнам	68	62	38
26	Естонія	14	28	46	66	Румунія	55	67	58
27	Малайзія	26	33	20	67	Індонезія	65	77	53
28	Словенія	25	23	50	68	Венесуела	53	73	72
29	Угорщина	21	30	49	69	Туреччина	54	63	78
30	Франція	28	29	28	70	Гватемала	74	74	56
31	Таїланд	41	39	11	71	Нігерія	71	78	61
32	Південна Африка	38	34	30	72	Парагвай	76	71	63
33	Китай	63	38	8	73	Еквадор	70	75	69
34	Туніс	60	24	37	74	Бангладеш	79	79	39
35	Маврикій	45	35	36	75	Нікарагуа	73	64	79
36	Литва	40	36	45	76	Гондурас	78	76	71
37	Тринідад і Тобаго	42	43	25	77	Україна	72	72	77
38	Греція	30	44	47	78	Болівія	77	69	76
39	Італія	39	37	27	79	Зімбабве	75	68	80
40	Чехія	20	50	59	80	Гаїті	80	80	68

Джерело: The Global Competitiveness Report 2002–2003: <http://www.weforum.org>

Таблиця 3. Рейтинг індексу мікроекономічної конкурентоспроможності, (МСІ), позиції країн за його складовими критеріями (дані про ВВП у тис. дол., 2002 рік)

МСІ	Країна	“Розвиток” компаній	Діловий клімат	ВВП на душу населення (з обліком ППС)	МСІ	Країна	“Розвиток” компаній	Діловий клімат	ВВП на душу населення (з обліком ППС)
1	США	1	1	34,888	50	Панама	54	52	5,986
2	Фінляндія	4	2	25,611	51	Намібія	58	49	6,650
3	Великобританія	3	3	24,421	52	Хорватія	53	54	8,414
4	Німеччина	2	4	25,715	53	Йорданія	59	48	4,080
5	Швейцарія	5	6	29,587	54	Туреччина	56	55	6,716
6	Швеція	6	8	24,978	55	Мексика	45	60	8,969
7	Нідерланди	8	10	26,242	56	Колумбія	51	57	6,202
8	Данія	9	9	28,342	57	Ботсвана	64	51	8,196
9	Сінгапур	14	5	23,250	58	Росія	62	56	8,948
10	Канада	13	7	28,611	59	Ямайка	60	59	3,890
11	Японія	7	17	27,101	60	В’єтнам	67	58	2,130
12	Австрія	12	12	27,518	61	Філіппіни	49	67	4,113
13	Бельгія	11	15	27,912	62	Уругвай	63	61	8,781
14	Австралія	19	11	26,552	63	Сальвадор	61	62	4,603
15	Франція	10	21	25,074	64	Індонезія	55	65	3,059
16	Тайвань	16	13	22,559	65	Аргентина	57	68	12,098
17	Ісландія	17	14	30,725	66	Перу	65	66	4,797
18	Ізраїль	20	18	19,867	67	Румунія	69	64	7,036
19	Гонконг	24	16	25,581	68	Болгарія	72	63	6,132
20	Ірландія	15	22	27,457	69	Україна	66	69	4,224
...	...	...	...	...	70	Зімбабве	68	70	2,406

Джерело: The Global Competitiveness Report 2002–2003: <http://www.weforum.org>

Оперативна інформація науково-інноваційної сфери

Таблиця 4. Динаміка рейтингу країн за індексом конкурентоспроможності

Країна	Рейтинг за індексом конкурентоспроможності, 2003 (102 країни)	Рейтинг за індексом конкурентоспроможності, 2003 (80 країн)	Рейтинг за індексом конкурентоспроможності, 2002 (80 країн)	Країна	Рейтинг за індексом конкурентоспроможності, 2003 (102 країни)	Рейтинг за індексом конкурентоспроможності, 2003 (80 країн)	Рейтинг за індексом конкурентоспроможності, 2002 (80 країн)
Фінляндія	1	1	1	Намібія	52	50	47
США	2	2	2	Хорватія	53	51	48
Швеція	3	3	3	Бразилія	54	52	45
Данія	4	4	4	Гамбія	55	-	-
Тайвань	5	5	6	Індія	56	53	54
Сінгапур	6	6	7	Перу	57	54	55
Швейцарія	7	7	6	Єгипет	58	-	-
Ісландія	8	8	12	Панама	59	55	51
Норвегія	9	9	8	В'єтнам	60	56	62
Австралія	10	10	10	Марокко	61	57	52
Японія	11	11	16	Домініканська Рес.	62	58	56
Нідерланди	12	12	13	Колумбія	63	59	61
Німеччина	13	13	14	Болгарія	64	60	58
Нова Зеландія	14	14	15	Туреччина	65	61	65
Великобританія	15	15	11	Філіппіни	66	62	63
Канада	16	16	9	Ямайка	67	63	57
Австрія	17	17	18	Шрі-Ланка	68	64	59
Корея	18	18	25	Танзанія	69	-	-
Мальта	19	-	-	Росія	70	65	66
Ізраїль	20	19	17	Гана	71	-	-
Люксембург	21	-	-	Індонезія	72	66	69
Естонія	22	20	27	Пакистан	73	-	-
Іспанія	23	21	20	Алжир	74	-	-
Гонконг (SAR)	24	22	22	Румунія	75	67	67
Португалія	25	23	19	Малаві	76	-	-
Франція	26	24	28	Сербія	77	-	-
Бельгія	27	25	21	Аргентина	78	68	64
Чилі	28	26	24	Сенегал	79	-	-
Малайзія	29	27	30	Уганда	80	-	-
Ірландія	30	28	23	Македонія	81	-	-
Словенія	31	29	26	Венесуела	82	69	68
Таїланд	32	30	37	Кенія	83	-	-
Угорщина	33	31	29	Україна	84	70	74
Йорданія	34	32	44	Болівія	85	71	71
Греція	35	33	31	Еквадор	86	72	73
Ботсвана	36	34	35	Нігерія	87	73	72
Латвія	37	35	43	Замбія	88	-	-
Туніс	38	36	32	Гватемала	89	74	75
Чеська Республіка	39	37	36	Нікарагуа	90	75	70
Литва	40	38	39	Камерун	91	-	-
Італія	41	39	33	Ефіопія	92	-	-
Південна Африка	42	40	34	Мозамбік	93	-	-
Словаччина	43	41	46	Гондурас	94	76	78
Китай	44	42	38	Парагвай	95	77	76
Польща	45	43	50	Мадагаскар	96	-	-
Маврикій	46	44	41	Зімбабве	97	78	79
Мексика	47	45	53	Бангладеш	98	79	77
Сальвадор	48	46	60	Малі	99	-	-
Тринідад і Тобаго	49	47	42	Ангола	100	-	-
Уругвай	50	48	40	Чад	101	-	-
Коста Ріка	51	49	49	Гаїті	102	80	80

Таблиця 5. Загальний рейтинг індексу конкурентоспроможності, що зростає (GCI), позиції країн за його складовими критеріями (за 2004 рік)

GCI	Країна	Технологія	Суспільні заклади	Макро-клімат	GCI	Країна	Технологія	Суспільні заклади	Макро-клімат
1	Фінляндія	3	3	3	54	Уругвай	56	32	90
2	США	1	21	15	55	Індія	63	53	52
3	Швеція	4	6	17	56	Марокко	74	42	46
4	Тайвань	2	27	9	57	Бразилія	42	50	80
5	Данія	6	1	4	58	Панама	53	60	61
6	Норвегія	10	5	2	59	Болгарія	59	56	60
7	Сінгапур	11	10	1	60	Польща	45	80	51
8	Швейцарія	7	8	5	61	Хорватія	46	76	59
9	Японія	5	16	29	62	Єгипет	65	70	57
10	Ісландія	14	2	12	63	Румунія	47	74	71
11	Великобританія	18	7	8	64	Колумбія	68	61	66
12	Нідерланди	16	13	7	65	Ямайка	49	69	83
13	Німеччина	12	11	26	66	Туреччина	52	62	84
14	Австралія	17	12	14	67	Перу	71	58	68
15	Канада	13	18	18	68	Гана	78	54	65
16	Арабські Емірати	25	19	11	69	Індонезія	73	68	63
17	Австрія	22	15	10	70	Росія	67	89	56
18	Нова Зеландія	24	4	22	71	Алжир	98	67	40
19	Ізраїль	8	24	43	72	Домініканська Республіка	72	71	93
20	Естонія	15	26	30	73	Шрі-Ланка	81	72	73
21	Гонконг (SAR)	34	9	13	74	Аргентина	57	79	94
22	Чилі	32	20	27	75	Гамбія	85	57	88
23	Іспанія	20	34	16	76	Філіппіни	61	99	69
24	Португалія	23	23	34	77	В'єтнам	92	82	58
25	Бельгія	31	22	19	78	Кенія	72	75	86
26	Люксембург	41	14	6	79	Уганда	77	86	75
27	Франція	30	25	25	80	Гватемала	79	84	79
28	Бахрейн	35	28	28	81	Боснія і Герцеговина	82	78	85
29	Корея	9	41	35	82	Танзанія	84	88	72
30	Ірландія	37	17	21	83	Замбія	90	66	95
31	Малайзія	27	38	20	84	Македонія	76	92	77
32	Мальта	21	30	47	85	Венесуела	70	91	98
33	Словенія	26	31	39	86	Україна	83	97	76
34	Таїланд	43	45	23	87	Малаві	97	63	100
35	Йорданія	51	29	36	88	Малі	101	83	70
36	Литва	33	43	33	89	Сербія	75	85	102
37	Греція	38	44	31	90	Еквадор	88	90	89
38	Кіпр	39	33	45	91	Пакистан	87	102	67
39	Угорщина	29	37	55	92	Мозамбік	94	94	81
40	Чеська Республ.	19	51	41	93	Нігерія	89	96	87
41	Південна Африка	40	35	48	94	Грузія	80	101	92
42	Туніс	58	36	32	95	Нікарагуа	96	81	97
43	Словацька Респ.	28	49	54	96	Мадагаскар	99	95	78
44	Латвія	36	52	37	97	Гондурас	93	100	82
45	Ботсвана	64	39	42	98	Болівія	95	87	96
46	Китай	62	55	24	99	Зімбабве	86	73	104
47	Італія	50	48	38	100	Парагвай	91	98	101
48	Мексика	48	59	49	101	Ефіопія	103	77	99
49	Маврикій	44	65	50	102	Бангладеш	100	104	74
50	Коста Ріка	55	47	64	103	Ангола	102	93	103
51	Тринідад і Тобаго	54	64	44	104	Чад	104	103	91
52	Намібія	66	40	62					
53	Сальвадор	69	46	53					

Джерело: The Global Competitiveness Report 2004–2005: <http://www.weforum.org>

Оперативна інформація науково-інноваційної сфери

Таблиця 6. Рейтинг країн за індексом ділової конкурентоспроможності (BCI) (за 2004 рік)

BCI	Країна	“Розвиток” компаній	Діловий клімат	BCI	Країна	“Розвиток” компаній	Діловий клімат
1	США	2	2	53	Маврикій	49	54
2	Фінляндія	7	1	54	Ямайка	52	53
3	Німеччина	1	5	55	Мексика	46	56
4	Швеція	5	6	56	Румунія	61	57
5	Швейцарія	4	7	57	Польща	47	64
6	Великобританія	8	4	58	Колумбія	58	61
7	Данія	9	3	59	Тринідад і Тобаго	55	62
8	Японія	3	11	60	Панама	66	58
9	Нідерланди	6	9	61	Росія	62	60
10	Сінгапур	13	8	62	Ботсвана	73	52
11	Гонконг (SAR)	15	10	63	Кенія	56	63
12	Франція	10	16	64	Гана	71	59
13	Австралія	19	12	65	Сальвадор	65	65
14	Бельгія	11	19	66	Єгипет	57	68
15	Канада	16	13	67	Гамбія	70	66
16	Австрія	14	17	68	Шрі-Ланка	69	67
17	Тайвань	12	20	69	Україна	64	71
18	Нова Зеландія	20	15	70	Філіппіни	50	77
19	Ісландія	17	18	71	Уганда	75	69
20	Норвегія	23	14	72	Хорватія	72	70
21	Ізраїль	18	21	73	Пакистан	67	75
22	Ірландія	22	22	74	Аргентина	68	78
23	Малайзія	28	23	75	Болгарія	86	72
24	Корея	21	28	76	Перу	77	74
25	Південна Африка	24	25	77	Уругвай	80	76
26	Іспанія	25	27	78	Замбія	85	73
27	Естонія	34	24	79	В'єтнам	81	79
28	Арабські Емірати	32	26	80	Домініканська Республіка	74	83
29	Чилі	33	29	81	Нігерія	76	80
30	Індія	30	32	82	Зімбабве	79	84
31	Словенія	27	33	83	Македонія	84	82
32	Туніс	43	30	84	Малаві	83	85
33	Португалія	42	31	85	Сербія	87	81
34	Італія	26	43	86	Гватемала	78	90
35	Чеська Республіка	31	37	87	Мадагаскар	88	88
36	Литва	37	35	88	Венесуела	82	91
37	Таїланд	36	36	89	Алжир	93	86
38	Бразилія	29	44	90	Танзанія	92	87
39	Словацька Республіка	41	39	91	Малі	95	89
40	Бахрейн	53	34	92	Грузія	89	93
41	Греція	40	42	93	Боснія і Герцеговина	96	92
42	Угорщина	48	38	94	Еквадор	90	95
43	Йорданія	54	40	95	Бангладеш	97	94
44	Індонезія	38	46	96	Мозамбік	94	98
45	Кіпр	59	41	97	Гондурас	91	100
46	Марокко	45	45	98	Парагвай	98	96
47	Китай	39	47	99	Ефіопія	101	97
48	Коста Ріка	35	50	100	Нікарагуа	100	99
49	Латвія	51	48	101	Болівія	99	101
50	Мальта	60	49	102	Чад	103	102
51	Намібія	63	51	103	Ангола	102	103
52	Туреччина	44	55				

Джерело: The Global Competitiveness Report 2004–2005: <http://www.weforum.org>